

Interventie

Noord's Got Talent

Erkenning

Erkend door deelcommissie Jeugdzorg en psychosociale/pedagogische preventie

Datum: 6 februari 2026
Oordeel: Goed onderbouwd

De referentie naar dit document is: Dos Santos (oktober 2025).
Databank effectieve jeugdinterventies: beschrijving 'Noord's Got Talent'. Utrecht:
Nederlands Jeugdinstituut. Gedownload van www.nji.nl/jeugdinterventies.

Disclaimer en informatiegebruik

Dit document bevat een beknopte weergave van de beschreven interventie. Bijbehorende materialen ontbreken, denk aan een handboek, werkboek en opleidingsdocumentatie. Deze zijn wel nodig om de interventie uit te kunnen voeren. Het is daarom niet toegestaan om de interventie uit te voeren enkel op basis van dit document.

De informatie in dit document, voor zover die betrekking heeft op de hier beschreven interventie, mag niet worden overgenomen zonder toestemming van de eigenaar van de interventie. Ook mag de informatie niet worden gebruikt voor het maken van een eigen variant van de beschreven interventie.

Wil je de beschreven interventie gaan uitvoeren? Of wil je informatie over deze interventie overnemen? Neem dan contact op met de interventie-eigenaar of contactpersoon. Deze staat genoemd op de webpagina van de interventie in de Databank Effectieve Jeugdinterventies.

Inhoud

Inhoud.....	3
Samenvatting.....	4
Doelgroep	4
Doel.....	4
Aanpak.....	4
Materiaal	4
Onderbouwing.....	4
Onderzoek	5
 1. Uitgebreide beschrijving	6
1.1 Doelgroep.....	6
1.2 Doel	7
1.3 Aanpak	8
 2. Uitvoering.....	14
 3. Onderbouwing.....	19
 4. Onderzoek	25
 5. Samenvatting Werkzame elementen	27
 6. Aangehaalde literatuur	28

Samenvatting

NGT is een driejarig, intensief en preventief coachingsprogramma. NGT heeft als doel het voorkomen dat jongens in een transitiefase in hun leven (overgang middelbare school) keuzes maken die hun toekomstperspectief negatief beïnvloeden. Deelnemers aan NGT maken op een veilige en constructieve manier de overgang van basisschool naar middelbare school. Wat ervoor zorgt dat negatieve keuzes zoals het vroegtijdig verlaten van school of het deelnemen aan criminele activiteiten worden voorkomen. Dit wordt bereikt door onder andere het versterken van de sociale vaardigheden, passie- en talentenontwikkeling (o.a. vinden van constructieve vrijetijdsbesteding), hun motivatie voor school te versterken, hun sociale binding te vergroten en door opvoedondersteuning te geven aan de ouders gedurende het traject.

Doelgroep

NGT is bedoeld voor jongens uit groep acht van de basisschool, die meerdere risicofactoren in hun individuele (bv. vertonen anti-sociaal, problematisch gedrag), gezins- (bv. schuldenproblematiek), sociale (bv. geen constructieve vrijetijdsbesteding) en/of schoolsituatie (bv. weinig schoolmotivatie) kennen. Hierdoor lopen zij een hoger risico om keuzes te maken die hun kansen en toekomstperspectief negatief beïnvloeden. Ouder(s)/verzorgers vormen de intermediaire doelgroep.

Doel

Het versterken van jongens in een overgangsfase in hun leven (van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs) en het voorkomen dat zij keuzes maken die hun toekomstperspectief negatief beïnvloeden (bv. voortijdig schoolverlaten of criminaliteit).

Aanpak

NGT betreft een driejarig coachingsprogramma met groepsbijeenkomsten en individuele begeleiding. NGT hanteert een op maatwerk gebaseerde, integrale, systeemgerichte aanpak m.b.t. de leefwereld van de deelnemer. Het programma bestaat uit 4 fases (communicatie voortraject, coaching van de deelnemers en nazorg). Na afloop van het programma worden de deelnemers nog minimaal 2 jaar gemonitord.

Materiaal

- Handboek
- Aanmeldformulieren
- Overeenkomstformulier ouders
- Boekje meervoudige intelligenties
- NGThermometer (meetinstrument voor sociale vaardigheden)
- Eerstejaars boekje met daarin; MI test, spelregels voor brugklassers, doelen voor jaar 2 en 3.
- Boekje sociale vaardigheden en weerbaarheid.
- Format voor persoonlijke verslaglegging
- Evaluatieformulier basisschool, ouder(s), deelnemer
- Lesplannen voor de groepsworkshops op school
- Jaarplanning jaar 1, 2 en 3
- Doelenboek jaar 2 en jaar 3
- NGT Certificaat

Onderbouwing

Rotterdam Noord kent een groep jongeren die tegen meerdere risicofactoren aanlopen op verschillende domeinen. Zij komen op meerdere gebieden in een negatieve spiraal terecht, waardoor zij keuzes maken die hun toekomstperspectief negatief beïnvloedt (Staat van de Jeugd, gemeente Rotterdam, 2022). De keuzes die de jongens in de overgang van basisschool naar middelbare school maken, zijn vaak in grote mate bepalend voor

hun verdere tiener- en volwassenjaren (Adriaenssen, 2009). Wanneer de risicofactoren onvoldoende worden gedempt, zorgt dit voor het in stand houden of verergeren van bepaalde problematiek óf kan het versnellend zijn voor toekomstige problematiek en gevolgen hebben voor het verloop van het verdere leven van de jongere en negatieve invloed hebben op de maatschappij als geheel (De Lange et. al., 2014). Door de beschermende factoren te vergroten kunnen risicofactoren gedempt worden (Laub & Sampson, 1993). NGT zet in op het versterken van de jongens door op systeemgerichte en persoonlijke wijze langdurig met jongens en ouders te werken aan sociale vaardigheden, constructieve vrijetijdsbesteding, (school)motivatatie, een stevig sociaal netwerk en door opvoedondersteuning.

Onderzoek

Conclusies onderzoek Toetscommissie Interventies Jeugd 2020:

- NGT is goed beschreven (o.a. ontwikkeling deelnemers, effectiviteitscriteria, werkzame elementen),
- De gekozen aanpak en activiteiten passen bij de doelgroep en (sub)doelen.
- De inzet in de overgangsfase PO- VO en de duur van de interventie maken de kans groter dat de verbetering in de ontwikkeling van de jongens blijvend is.
- NGT evalueert en ontwikkelt door.

Uitkomsten procesevaluatie:

- Twee jaar na uitstroom uit NGT is 90% van de jongens:
 - o op weg naar een startkwalificatie, en
 - o heeft een vrijetijdsbesteding, en
 - o is niet in aanraking geweest met justitie.
- 90% van de leerkrachten geeft aan dat NGT een positieve invloed heeft op de ontwikkeling van de deelnemers.

1. Uitgebreide beschrijving

1.1 Doelgroep

Uiteindelijke doelgroep

NGT is bedoeld voor jongens uit groep acht van de basisschool¹, die meerdere risicofactoren in hun individuele gezins-, sociale- en/of schoolsituatie kennen. Hierdoor lopen zij een hoger risico om keuzes te maken die hun kansen en toekomstperspectief negatief beïnvloeden.

Reden van aanmelding = Kenmerkend voor de doelgroep zijn 2 of meer van onderstaande ondersteuningsbehoeften:

- Vertonen antisociaal, problematisch gedrag
- Problemen in de omgang met anderen
- Geen constructieve vrijetijdsbesteding
- Weinig schoolmotivatie, veel verzuim of onderpresteren
- Leven in een negatief thuismilieu, een geïsoleerde omgeving of in armoede
- Ouders ervaren problemen in de opvoeding

Intermediaire doelgroep

De ouder(s)/verzorger(s) (hierna ouders genoemd) van de deelnemers vormen de intermediaire doelgroep. Het gaat meestal om ouders die ook meerdere risicofactoren kennen, zoals: armoede, laaggeletterdheid/taalachterstand, laag opleidingsniveau, actieve rol criminaliteit, minder goed ontwikkelde opvoedvaardigheden en psychosociale problematiek. Deze risicofactoren hebben hun weerslag op de primaire doelgroep.

Selectie van doelgroepen

Basisscholen (leerkrachten groepen 7 en 8 en intern begeleiders)² geven jaarlijks aan voor welke jongens deelname aan NGT wenselijk is. Dit doen zij aan de hand van het aanmeldformulier (bijlage 1), hun observatie-uitkomsten en kennis over de risicofactoren binnen het gezin. De selectie wordt gedaan voor de NGT-coaches in samenspraak met school en ouders.

Toelatingscriteria:

1. De jongen zit in groep acht van het basisonderwijs.
2. Zowel school, deelnemer als ouders gaan akkoord met deelname.
3. De jongere heeft te maken met meerdere ondersteuningsbehoeften in zijn individuele gezins-, sociale- en/of schoolsituatie, uitgelegd bij reden van aanmelding. Dit houdt in dat een jongere voldoet aan twee of meer van de risicofactoren vermeld op het aanmeldformulier (zie tevens hierboven).
4. De jongere heeft minimaal één rode score (veel ondersteuning nodig) of meer dan drie oranje scores (ondersteuning nodig) op de verschillende domeinen op het aanmeldformulier (vrije tijd, de school, het kind, het gezin).

Contra-indicatie:

1. Er is sprake van geïndiceerde psychiatrische klachten bij de jongen en/of ouders (bv. diagnose van een ernstige depressie, een psychose of een bipolaire stoornis). Dit kan gezien worden als de bovengrens van ernst van de problematiek, die buiten de expertise van de coaches valt. Deze jongeren en hun ouders zijn meer gebaat bij gespecialiseerde hulpverlening.

NGT is een interventie waarbij de dynamiek in de groep belangrijk is voor het individuele proces. Zo wordt er bij de groepssamenstelling bijvoorbeeld rekening gehouden met dat er niet allemaal jongeren bij elkaar zitten met gedragsproblemen. Deze factoren worden meegewogen: OTS, ernst van problematiek, criminaliteit in het

¹ Jongens worden aangemeld in groep acht van de basisschool en worden vervolgens begeleid tot en met de tweede klas van de middelbare school.

² In het werkgebied van de uitvoerende organisatie.

gezin, rangorde/ plaats in het gezin. Deze informatie wordt bij de aanmelding uitgevraagd, via het aanmeldformulier. Daarbij wordt steeds gekeken naar de ernst en context van de problematiek, en niet uitsluitend naar het enkele gegeven of er sprake is van bijvoorbeeld OTS of criminaliteit. Bij een OTS wordt aanvullend altijd gecheckt bij school of er inderdaad (uitzicht is op) passende ondersteuning in het gezin.

Betrokkenheid doelgroep

De deelnemers en hun ouders worden actief betrokken bij de doorontwikkeling van NGT. Jaarlijks evalueren de NGT-coaches mondeling en schriftelijk met deelnemers en ouders. Als onderlegger wordt een evaluatieformulier met schaalvragen en open vragen (o.a. over kwaliteit, inhoud en methodiek) gehanteerd. Op basis van de uitkomsten worden indien nodig aanpassingen gedaan aan de interventie. Voorbeelden van aanpassingen die naar aanleiding van evaluaties zijn doorgevoerd;

- Er worden jaarlijks informatieavonden en/of online workshops gehouden voor de ouders en/of jongens over relevante thema's (bv. messengeweld), naar aanleiding van wensen (en zorgen) van ouders die naar voren kwamen uit de vragenlijsten en gesprekken met ouders en deelnemers.
- Oefeningen van de sociale vaardigheidstraining zijn aangepast, zodat deze beter aansluiten op de behoeften en belevingswereld van de jongens. Dit naar aanleiding van opmerkingen van deelnemers waarbij zij aangaven de oefeningen niet bij hun leeftijd en behoeftes vonden passen.

1.2 Doel

Hoofddoel

Het hoofddoel van NGT is het voorkomen dat jongens uit groep 8 (die tegen meerdere risicofactoren aanlopen) keuzes maken die hun toekomstperspectief negatief beïnvloeden (bv. voortijdig schoolverlaten of criminaliteit). Onder andere door hun sociale vaardigheden te versterken, hen vanuit hun passies en talenten aan een constructieve vrijetijdsbesteding te helpen, hun motivatie voor school te versterken en hun sociale binding te vergroten. De coaches geven ondersteuning aan de ouders gedurende het traject. Concreet wordt de opvoedondersteuning vormgegeven door het geven van opvoedadviezen gedurende het gehele traject en het aanbieden van cursussen/trainingen aan de ouders op het gebied van opvoeden. Zie pagina 12 bij kopje 'Ondersteuning Ouders' voor meer toelichting.

Subdoelen

Aan het eind van het driejarige programma zijn de volgende subdoelen bereikt.

- I. De sociaal-emotionele vaardigheden van de deelnemer zijn versterkt:
 - De deelnemer is in staat om sociale keuzes te maken, waarbij hij zowel zijn eigen belangen als die van een ander laat meewegen.
 - De deelnemer is sociaal weerbaar (bijvoorbeeld: kan nee zeggen, eigen keuzes maken, voor zichzelf opkomen, komt niet in aanraking met politie of justitie tijdens de duur van het programma).
- II. De sociale binding van de deelnemer is bevorderd:
 - De deelnemer kent de organisaties in het wijknetwerk en weet bij wie hij moet zijn voor ondersteuning.
 - De deelnemer is op de hoogte van de meerwaarde van vrijwilligerswerk en het actief zijn in de eigen buurt.
- III. De deelnemer heeft een constructieve vrijetijdsbesteding³:
 - De deelnemer weet wat zijn talenten en passies zijn en hoe deze te vertalen naar een constructieve vrijetijdsbesteding.
 - De deelnemer beoefent zijn talenten en passies in georganiseerd verband, bijvoorbeeld door aangesloten te zijn bij een vereniging.

³ Met constructieve vrijetijdsbesteding wordt bedoeld: een bezigheid in de vrije tijd waar een jongen talenten kan ontwikkelen en op positieve wijze werkt aan kwaliteiten en vaardigheden.

- IV. Deelnemer is gemotiveerd voor school:
- De deelnemer zit op een middelbare school die past bij zijn talenten en passies.
 - De deelnemer is in staat gebruik te maken van het ondersteuningsaanbod op school (bijvoorbeeld mentor, jaarleider, maatschappelijk werk).
 - De deelnemer ziet het belang van het volgen en afronden van school.
 - De deelnemer is op weg naar een startkwalificatie.

Doelstelling intermediaire doelgroep

- V. De ouders hebben meer kennis van risicofactoren en beschermende factoren op de vier domeinen:
- De ouder(s) weten waar ze hulp/ondersteuning kunnen vragen bij de opvoeding van hun kind.
 - De ouder(s) zijn in staat (positief) met hun kind te communiceren en samen tot oplossingen te komen.
 - De ouder(s) zijn op de hoogte van de risico's van social media, straat cultuur, middelengebruik e.d.
 - De ouders zijn op de hoogte van het belang van het halen van een startkwalificatie (incl. consequenties van schoolverzuim).
 - De ouder(s) weten wat de talenten en de passies van hun kind zijn en zijn beter in staat om hen daarin te ondersteunen.

1.3 Aanpak

Opzet van de interventie

NGT betreft een driejarig coachingsprogramma. Gedurende het programma verschuift het zwaartepunt van groepswork naar coaching op individuele basis. Een groep bestaat uit een minimum van 4 en een maximum van 10 deelnemers per jaar om een functionele groepsdynamiek te creëren. De interventie wordt uitgevoerd door jeugdcoaches. NGT hanteert een integrale, systeemgerichte aanpak op vier domeinen:

- jongen zelf (individu)
- thuis (gezin)
- school
- vrije tijd.

Het programma bestaat uit 4 fases:

- Fase 0: Communicatie (contacteren en informeren scholen)
- Fase 1: Voortraject (selectie en aanmelding)
- Fase 2: Coaching van deelnemers:
 - A. Jaar 1 (kennismaking en verkenning van individuele talenten en doelstellingen)
 - B. Jaar 2 (opstellen en werken aan individuele talenten en doelstellingen)
 - C. Jaar 3 (verdieping persoonlijke talenten en doelstellingen en afronding)
- Fase 3: Nazorg (minimaal 2 jaar monitoring oud-deelnemers).

Gemiddelde ureninzet gedurende driejarige interventie (10 deelnemers per jaar, 5 basisscholen) Berekening is per deelnemer, oftewel wel per gezin. :

	Uren jaar 1	Uren jaar 2	Uren jaar 3	Totaal uren per deelnemer gehele interventie
Fase 0				
Communicatie (Contacteren en informeren scholen)	15			1,5
Fase 1				
Voortraject (selectie en aanmelding)	45			4,5
Fase 2				
Groepsbijeenkomsten	280			28,0
Individuele begeleiding	154	415	410	97,9
Groepsuitjes, workshops, wijkinitiatief	32	25	40	9,7

Ondersteuning ouders	210	266	266	74,2
Ondersteuning scholen	66	66	66	19,8
Monitoring en evaluatie	60	60	60	18,0
Kwaliteitsbewaking	52	52	52	15,6
Afsluiting			15	1,5
Fase 3				
Nazorg			30	3
Totaal aantal uren	914	884	939	
Totaal aantal uren per deelnemer	91,4	88,4	93,9	273,7

Inhoud van de interventie

- Continuïteit, frequentie van contact en duur
NGT heeft een duur van drie jaar. Gedurende de interventie hebben de deelnemers steeds dezelfde coach en is er sprake van frequent contact (eens per week). Deze lange duur, de frequentie van contact en het vaste gezicht maken dat binding en vertrouwen opgebouwd kan worden.
- Binding en vertrouwen
Coaches creëren een persoonlijke vertrouwensband met jongeren en hun ouders door aan te sluiten bij de leefwereld van de jongens en hun ouders. Coaches staan gedurende drie jaren naast het kind en de ouders en bieden een helpende hand. Coaches zijn makkelijk te benaderen, hebben een betrokken en respectvolle houding, luisteren zonder oordeel, zetten hulp in indien nodig, werken vanuit behoefte en interesse, doen wat ze zeggen en spreken verwachtingen duidelijk uit.
- Cultuursensitief werken
Coaches sluiten aan bij de culturele achtergronden van de doelgroep. Ze spreken zoveel mogelijk de taal, hebben kennis van de cultuur en hebben oog voor wat het betekent om op te groeien tussen twee culturen. Ze houden rekening met culturele normen en waarden. Indien nodig wordt er een tolk ingezet. Coaches kunnen aansluiten bij de leefwereld van jongeren en trends en ontwikkelingen die daar spelen.
- Psycho-educatie jongeren
Coaches geven deelnemers ouders inzicht in wat ze doen, wat het effect hier van is en hoe ze eventueel door anders handelen een ander resultaat krijgen. Dit vindt plaats in de vorm van workshops zoals 'Omgaan met geld', 'messengeweld' en 'middelengebruik'.
- Psycho-educatie ouders
Coaches bieden informatie en trainingen aan op basis waarvan ouders kunnen besluiten anders te handelen (d.m.v. opvoedadvies en opvoedondersteuning). Ook krijgen zij handvaten mee (o.a. invulschema's) die zij gericht thuis kunnen inzetten. De (puber)trainingen vinden minimaal één keer per jaar plaats waarin de ouders vaardigheden en alternatieve gedrag oefenen. Zie nadere toelichting op p.12.
- Samenwerking met school
Doordat de jongens in het eerste jaar onder schooltijd kunnen deelnemen aan de interventie is deelnamebereidheid en -trouwheid hoog.

Schematische weergave programma NGT

Wanneer	Wat	Wie
Fase 0: Contacteren en informeren scholen		
mei	Eerste contactmoment over het nieuwe schooljaar	coaches, groepsleerkrachten en ib'ers basisscholen
Fase 1: Voortraject		
Tussen mei en september	Inventariseren potentiële deelnemers door scholen	Groepsleerkrachten en ib'ers basisscholen
Tussen mei en september	Aanmelden	coaches, scholen, deelnemers en ouders
Tussen mei en september	Voorlopige selectie	coaches, pedagoog en projectleider
Tussen mei en september	Definitieve selectie en kennismaking	coaches, deelnemer, ouders
Fase 2: Coaching van de deelnemers		
<i>Fase 2A: jaar 1</i>		
Gedurende groep 8 (hele schooljaar, onder schooltijd)	Groepsbijeenkomsten (minimaal 30)	coaches en deelnemers jaar 1 in groepjes
Gedurende het schooljaar, op behoefte (na schooltijd)	Coachingsgesprekken (minimaal 5)	coaches en deelnemers jaar 1 (soms ouders)
November en mei	Uitstapje	coaches en deelnemers jaar 1
In begin en eind schooljaar	Huisbezoeken (minimaal 2)	coaches, deelnemer en hun ouders
Wekelijks gedurende het schooljaar	Ondersteuning ouders	coaches en ouders
Wisselend, op behoefte	Workshops talentontwikkeling (minimaal 2)	coaches en deelnemers
Begin en einde schooljaar en op behoefte	Ondersteuning scholen	coaches
Wekelijks en op behoefte	Monitoring, evaluatie	coaches, pedagoog en leidinggevende
Einde van het schooljaar	Invullen NGThermometer	coaches, deelnemer, ouders, leerkracht/mentor
min. 2 momenten verspreid over het schooljaar	Opvoedbijeenkomsten (minimaal 2)	coaches, pedagoog, externe experts en ouders van alle jaargangen
<i>Fase 2B: jaar 2</i>		
Gelijk aan deel fase 2A (groene tekst)		
Wekelijks gedurende het schooljaar	Individuele begeleiding (min. 26 gesprekken)	coaches en deelnemers jaar 2
In mei/juni	Uitstapje	coaches, deelnemers per jaargroep (eventueel extra ondersteuning)
<i>Fase 2C: jaar 3</i>		
Gelijk aan een deel fase 2A (groene tekst)		
Wekelijks gedurende het schooljaar	Individuele begeleiding (min. 26 gesprekken)	coaches en deelnemers jaar 3
Aan het einde van het 3 ^e jaar	Wijkinitiatief	Deelnemers jaar 3 i.s.m. buurtbewoners, ondernemers, Wijkraad en coaches
In oktober	Afsluitend uitstapje	coaches en deelnemers jaar 3
In oktober	Afsluitende gesprekken	deelnemers jaar 3 en hun ouders.
Fase 3: Nazorg (en monitoring)		
Elk kwartaal	Oud deelnemers worden min. 2 jaar gevolgd	coaches, oud deelnemers, ouders
	Contact met NGT coach op behoefte oud-deelnemer. Hulpvraag & doorverwijzen.	Coaches, oud deelnemers, ouders

Toelichting per onderdeel

Contacteren en informeren scholen

Er wordt samengewerkt met scholen uit de nabije omgeving van de uitvoerende organisatie. De medewerkers van de basisscholen worden periodiek geïnformeerd over inhoud en meerwaarde van de interventie en hoe de aanmeldprocedure verloopt.

Aanmelden en selectie

- Inventariseren potentiële deelnemers door scholen

Scholen inventariseren welke jongens – die dan nog in groep zeven zitten – in aanmerking komen voor NGT. De school peilt tijdens een oudergesprek of er bij ouders en jongen interesse is in aanmelding bij NGT en vragen toestemming is voor aanmelding.

- Aanmelden

Scholen laten weten hoeveel en welke jongens ze willen aanmelden. De ib'er of leerkracht van school vult het aanmeldformulier volledig in en beargumenteert de aanmelding aan de hand van de criteria:

- Vertonen antisociaal, problematisch gedrag
- Problemen in de omgang met anderen
- Geen constructieve vrijetijdsbesteding
- Weinig schoolmotivatie, veel verzuim of onderpresteren.
- Leven in een negatief thuismilieu, een geïsoleerde omgeving of in armoede. Ouders ervaren problemen in de opvoeding.

- Voorlopige selectie

Aan de hand van de eerdergenoemde criteria selecteren de coaches van NGT de potentiële deelnemers en informeren de scholen welke jongens geplaatst kunnen worden.

- Definitieve selectie en kennismaking

Kennismakingsgesprek tussen deelnemer, ouders/verzorgers en coaches richt zich op informeren, committeren en binden. Na het gesprek beslissen deelnemers en ouders over deelname aan het driejarige traject, bevestigd met een ondertekende overeenkomst. Hierna wordt de definitieve deelnemerslijst vastgesteld en worden scholen geïnformeerd over de toelating van de jongens tot het NGT-programma.

Groepsbijeenkomsten (zwaartepunt in fase 2a)

- Ontdekken van talenten:

Coaches gebruiken Howard Garner's theorie van meervoudige intelligenties om talenten van deelnemers te identificeren en ontwikkelen, met activiteiten die aansluiten bij hun voorkeursintelligenties. Aan het einde van het schooljaar wordt de MI-test afgenomen. Vervolgens worden verschillende opdrachten en activiteiten gedaan die aansluiten op de voorkeursintelligentie(s) van de jongens.

- Oriënteren en keuze passend voortgezet onderwijs:

Coaches gaan met deelnemers naar open dagen van scholen, bezoeken scholenmarkten en zijn aanwezig bij het adviesgesprek met leerkrachten. De coaches geven deelnemers en ouders advies bij het maken van de schoolkeuze, passend bij de talenten en passies van de deelnemer.

- Toeleiding naar constructieve vrijetijdsbesteding:

Coaches werken samen met lokale aanbieders, bijvoorbeeld try-outs van basketbal of gitaarles. Coaches gaan mee naar proeflessen en er wordt (indien nodig) een aanvraag gedaan bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur.

- Werken aan sociale vaardigheden en weerbaarheid:

Coaches gebruiken elementen uit weerbaarheidstraining Rots & Water (Rots & Water, Freerk Ykema, 2022) en sociale vaardigheidstraining (SOVA-training) om sociale vaardigheden te versterken.

Individuele begeleiding

- Individuele coaching: In fase 2a (jaar 1) houdt een coach minimaal vijf individuele coachingsgesprekken met een deelnemer. In fases 2b (jaar 2) en 2c (jaar 3) zijn dat minimaal 26 gesprekken. Deze coachingsgesprekken zijn gericht op:

- o het ontdekken, ontwikkelen en inzetten van talenten
- o het identificeren van verbeterpunten (sociale vaardigheden, oog hebben voor straatcultuur en burgerschap)
- o het opstellen van en werken aan concrete leerdoelen
- o helpen bij school door o.a. bijhouden van magister (leerlingvolgsysteem) en ondersteunen leerwerk

- het bieden van ondersteuning op diverse gebieden, zoals praktische hulp (regelen computer), mentale ondersteuning (speltherapie bieden/regelen), en financiële assistentie (JFSC inzetten).
- Huisbezoeken: Per deelnemer legt een coach elk jaar 2 huisbezoeken af, gericht op:
 - Versterken van de band met ouders
 - Bespreken voortgang van de deelnemer (aan de hand van NGThermometer)
 - Geven opvoedondersteuning aan de ouders
 - Achterhalen zorgen van de ouders (en een eventuele hulpvraag) en vroegsignalering
 - Evaluatie (mondeling en middels een vragenlijst).

Groepsuitjes, workshops en wijkinitiatief

- Groepsuitjes: 2 groepsuitjes per jaar, gericht op binding en vertrouwens en ontwikkeling sociale competenties.
- Workshops: 2 workshops per jaar, gericht op toeleiding naar sport (training coach Rico Verhoeven), educatie (rolmodelontmoetingen en bevorderen maatschappelijke betrokkenheid).
- Wijkinitiatief: Indien mogelijk voeren de jongens in fase 2c (jaar 3) een wijkinitiatief uit, bijvoorbeeld het organiseren van een voetbaltoernooi.

Ondersteuning ouders

- Opvoedbijeenkomsten (psycho-educatie) voor ouders; minimaal twee keer per jaar georganiseerde bijeenkomsten kennisoverdracht over relevante onderwerpen (gebruik social media, messengeweld, middelengebruik, opgroeien binnen twee culturen e.d). Een voorbeeld van een passende cursus is de erkende “Omgaan met Pubers”. Deze trainingen worden door de NGT-coaches op de eigen locatie gegeven. Hier krijgen de ouders concrete handvaten aangereikt en kunnen zij leren van elkaar.
- Individuele ondersteuning ouders en oudercontactmomenten, naar behoefte en op basis van het soort hulpvraag. Ouders kunnen coach via app, telefonisch, mail en/of live benaderen voor hulpvragen. Dit zijn gesprekken waarin gericht gesproken met de ouder(s) over opvoeding. Coaches gaan naar aanleiding van voortgang of voorvallen gericht met de ouders in gesprek. Het gaat dan om ouders inzicht te geven in de ontwikkelingsfase van hun zoon. Hierbij worden opvoedmodellen gebruikt en ondersteunen de coaches de ouders in hoe zij ander gedrag kunnen uitproberen. Indien nodig verwijst de coach door. Ook worden indien nodig gesprekken gevoerd met ouder en kind.
- Contact leerkracht/mentor: Minimaal twee keer per jaar worden gesprekken gevoerd met de leerkrachten of mentoren over de voortgang van de deelnemers (1x per jaar aan de hand van de NGThermometer).

Binnen Noord's Got Talent wordt opvoedondersteuning systematisch en integraal vormgegeven, waarbij meerdere functies van opvoedondersteuning worden gerealiseerd. Ten eerste wordt ingezet op informatie en voorlichting door middel van opvoedbijeenkomsten en psycho-educatie, waarin ouders kennis opdoen over de ontwikkeling van hun kind, relevante risicofactoren en beschermende factoren. Daarnaast bieden de coaches pedagogische advisering en lichte pedagogische hulp via individuele contacten, zoals huisbezoeken, dagelijkse telefonische bereikbaarheid en coachgesprekken. Ouders ontvangen hierin concrete handvatten gericht op het versterken van opvoedvaardigheden, communicatie en de ouder-kindrelatie. Ook wordt ingezet op het vroegtijdig signaleren van opvoedproblemen. Door het intensieve en langdurige contact met gezinnen kunnen coaches signalen vroegtijdig herkennen en, indien nodig, passende ondersteuning inschakelen of doorverwijzen. Verder stimuleert NGT sociale en informele steun door ouders met elkaar te verbinden tijdens bijeenkomsten en hen te versterken in het benutten van het wijknetwerk. Tot slot draagt NGT aanvullend bij aan het bevorderen van een stimulerende pedagogische omgeving, doordat ouders actief worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kind en worden ondersteund in het creëren van structuur, ondersteuning en positieve ontwikkelkansen binnen de thuissituatie. Hiermee is opvoedondersteuning een integraal onderdeel van de systeemgerichte aanpak van NGT en direct verbonden met de begeleiding van de jongere.

Monitoring en evaluatie

- Individuele verslaglegging: Alle bijeenkomsten, individuele ontwikkelingen, verslagen van huisbezoeken, zorgoverleggen en schoolgesprekken zijn terug te vinden in een individuele verslaglegging per deelnemer (zie kwaliteitsbewaking).

- NGThermometer: Jaarlijks wordt de voortgang van op deelnemers met de NGThermometer in kaart gebracht. Deze wordt ingevuld door de deelnemers zelf, de ouders en de leraar/mentor. 0-meting van de sociale vaardigheden van de deelnemer aan de hand van NGThermometer. Op basis van de uitkomst worden persoonlijke leerdoelen bij- of opgesteld.
- Evaluatie: Tevens evalueren coaches één keer per jaar het jaar met de deelnemers, de ouders en de leraar/mentor door middel van een vragenlijst.

Afsluiting

Symbolisch afscheid (indoor skydiven). Elke deelnemer krijgt een NGT-certificaat ter herinnering aan deelname met persoonlijke boodschap. Wanneer op één of meer van de vier domeinen nog zorgen zijn bij de coach, de school, de ouders of de deelnemers zelf, zorgt de NGT coach voor doorverwijzing naar een passend ander project of hulpverlening.

Nazorg

De coaches volgen de oud-deelnemers nog twee jaar.

2. Uitvoering

Materialen

De volgende materialen zijn beschikbaar:

- Aanmeldformulier: in te vullen door ib'er en/of groepsleerkracht van een basisschool.
- Overeenkomstformulier ouders: toestemmingsformulier waarin ouders de samenwerking met de coaches voor drie jaar aan gaan (incl. toestemming voor verslaglegging, het maken voor foto's en voor deelname aan uitjes).
- Boekje meervoudige intelligenties: opdrachten op het gebied van MI t.b.v. groepsbijeenkomsten eerste jaar.
- NGThermometer: Instrument om de voortgang van de deelnemer op sociaal emotioneel vlak te volgen. Deze is opgesteld op basis van de Vragenlijst Sociale Vaardigheden van Jongeren (VSVJ)).
- Doelenboekje met daarin; MI test, spelregels voor brugklassers, foto's van de deelnemer jaar uit jaar 1, individuele doelen voor jaar 2 en 3.
- Boekje sociale vaardigheden en weerbaarheid: Boekje voor deelnemers met SOVA-opdrachten en opdrachten op het gebied van weerbaarheid die wekelijks ingevuld wordt in het eerste jaar.
- Format voor persoonlijke verslaglegging: Deze wordt na elke groepsbijeenkomst of individuele bijeenkomsten ingevuld.
- Evaluatieformulier basisschool, ouder(s), deelnemer
- Lesplannen voor de groepsworkshops op school aan de hand van de meervoudige intelligenties.
- Jaarplanning jaar 1,2 en 3.
- NGT Certificaat: Bewijs van voltooien van de interventie. Met een persoonlijke boodschap van de coaches ter herinnering.

De methodiek, uitvoering, werving en evaluatie van NGT zijn omschreven in een handboek. Deze materialen zijn verkrijgbaar via stichting Kinderparadijs Meidoorn (via management@kinderparadijs.net).

Locatie en type organisatie

NGT wordt – bij voorkeur – uitgevoerd door een lokale sociale organisatie die stevig verankerd is binnen het wijknetwerk en een positief imago heeft bij zowel kinderen, ouders, scholen, welzijnswerk en hulpverlening.

NGT betreft een:

- 0 Basisvoorziening voor alle kinderen en jongeren
- x Voorziening voor lichte hulp en ondersteuning
- 0 Gespecialiseerde hulp

Selectieve en geïndiceerde preventie

Noord's Got Talent is een preventief aanbod gericht op geselecteerde individuen met een verhoogd risico. Om een heldere indeling te maken van aanbod binnen (preventief) jeugdbeleid, hanteert het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) de Preventiematrix om inzet voor de jeugd te ordenen. NGT heeft aanbod gericht op jongens met een verhoogd risico (o.a. op schooluitval en criminaliteit) en hun ouders en valt daardoor binnen het geïndiceerde gebied van de Preventiepiramide. Bij een deel van de deelnemers zijn er tekenen van daadwerkelijk probleemgedrag, zoals beginnende criminaliteit en (extreme) opstandigheid. NGT is geen intensief hulpverleningstraject en van gespecialiseerde hulp is geen sprake. Echter door de binding en jarenlange ervaring kunnen de coaches bij de meeste gezinnen lichte hulpverlening en/of hulpverlening inschakelen. Coaches verwijzen door naar hulpverlening wanneer de hulpvraag (of de vermoedelijke hulpvraag) dusdanig complex is, dat de coaches dit niet zelf kunnen behandelen. Het kan bijvoorbeeld gaan om schuldenproblematiek van de ouders of trauma's van het kind.

Opleiding en competenties van de uitvoerders

NGT wordt uitgevoerd door:

- Senior NGT-coach:
 - Opleidingseisen: HBO-diploma in het domein welzijn, pedagogiek of maatschappelijke dienstverlening
 - Ruime werkervaring met doelgroep en welzijn en/of hulpverlening
 - Gedegen kennis van het wijknetwerk en sociale kaart
 - Coachingsvaardigheden, zowel individueel en groepsgericht
 - Competenties: positieve houding, bruggenbouwer, empathisch, cultureel sensitief, aanjager, kijken zonder oordeel, spiegelen, kennis van straatcultuur, combinatie van 'streetwise en booksmart', praktisch en resultaatgericht.
- Junior NGT-coach:
 - Opleidingseisen: HBO-diploma in het domein welzijn of maatschappelijke dienstverlening.
 - Werkervaring met doelgroep en welzijn en/of hulpverlening
 - Kennis van het wijknetwerk en sociale kaart
 - Competenties: positieve houding, bruggenbouwer, empathisch, cultureel sensitief, aanjager, kijken zonder oordeel, spiegelen, kennis van straatcultuur, combinatie van 'streetwise en booksmart', praktisch en resultaatgericht.
- Gedragswetenschapper:
 - Opleidingseisen: WO opgeleid in het domein social work, pedagogiek, orthopedagogiek.
 - Werkervaring met doelgroep en pedagogiek
 - Kennis van het wijknetwerk en de sociale kaart, ontwikkelingspsychopathologie
 - Competenties; handelen vanuit een onderbouwd effectieve aanpak, positieve houding, bruggenbouwer, empathisch, flexibel, cultureel sensitief, kijken zonder oordeel, kennis opvoedvaardigheden en oplossingsgericht.

Voor deze functies geldt dat het een pré is als de professional in staat is om de taal te spreken van de doelgroep en/of eenzelfde culturele achtergrond heeft.

Onderdeel van NGT is structureel overleg met een gedragswetenschapper. Dit bestaat uit één x per maand casuïstiek overleg, 10 keer per jaar. Hierbij worden alle deelnemers besproken. Dit gebeurt in principe anoniem, tenzij de ouders goedkeuring hebben gegeven.

In het handboek is een voorbeeld vacaturetekst voor een senior, junior NGT-coach en pedagoog opgenomen. Onderdeel van de sollicitatieprocedure is het voorleggen van een geanonimiseerde casus uit de praktijk. Hierdoor wordt beter inzicht gekregen in de geschiktheid van de kandidaat. Nieuwe medewerkers nemen verplicht deel aan trainingen gericht op toepassing van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en weerbaarheid.

Kwaliteitsbewaking

De kwaliteit van de uitvoering wordt bewaakt door middel van:

- Doorontwikkeling en bijscholing van de NGT-coaches (jaarlijks).
- Supervisie door en inhoudelijke afstemming met manager uitvoerende organisatie (elke 2 weken)
- Multidisciplinair overleg met pedagoog uitvoerende organisatie (wekelijks).
- Verzamelen management-informatie (onder andere cijfers over aantal deelnemers en frequentie van contact).
- Verslaglegging per deelnemer: alle bijeenkomsten, individuele ontwikkelingen, verslagen van huisbezoeken, zorgoverleggen en schoolgesprekken zijn terug te vinden in een individuele verslaglegging per deelnemer.
- Minimaal zes keer per jaar casuïstiekgesprekken met het wijkteam: sparren en anonieme casuïstiekbespreking.

De kwaliteit van de interventie wordt bewaakt door middel van:

- Invullen NGThermometer, een instrument om de ontwikkeling van de deelnemer op de domeinen te volgen (jaarlijks). Op basis van de uitkomsten worden waar nodig aanpassingen gedaan in het plan van aanpak van de individuele deelnemer.

- Evaluatie (mondeling en schriftelijk) op het gebied van inhoud en kwaliteit met deelnemers, ouders en scholen (jaarlijks). Op basis van de uitkomsten worden waar nodig aanpassingen gedaan in de uitvoering en/of opbouw van de interventie.

Randvoorwaarden

Praktische, materiële randvoorwaarden

- een vaste werkplek in de wijk met bureau, laptop, telefoon, inclusief ruimte voor individuele gesprekken. Het moet een plek zijn die positief en laagdrempelig is voor de deelnemers. Het liefst een plek waar andere bekwame volwassenen werkzaam zijn.
- Een vaste ontmoetingsplek in de wijk (veilig, vertrouwd en stimulerend) voor de workshops, bijeenkomsten en (coachings-).
- Beschikbaarheid over vervoermiddel (fiets o.i.d).

Organisatorische en immateriële randvoorwaarden

- Uitvoering door een organisatie die dichtbij de doelgroep staat en een groot netwerk heeft in de wijk(en) waar de deelnemers en hun ouders wonen en/of naar school gaan. Door de inbedding in de organisatie wordt gebruik gemaakt van ervaring en vertrouwen in de wijk en het bestaande grote netwerk van de organisatie.
- Ondersteuning op pedagogisch en hulpverleningsvlak van de NGT-coaches d.m.v. maandelijks casuïstiekbesprekingen (met de gedragswetenschapper).
- Een uitstekende samenwerking met:
 - Ouders,
 - Basisscholen (leerkrachten, ib-ers, schoolmaatschappelijk werkers en directeurs),
 - Middelbare scholen (mentoren zorgcoördinatoren)
 - Samenwerkingspartners en andere organisaties.
- Verankerung in het wijknetwerk.
- Goede bekendheid bij de wijkteams.
- Mogelijkheid om rechtstreeks een financieringsaanvraag te doen bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur, ter ondersteuning van ouders bij de financiering van activiteiten van hun kinderen bij externe organisaties (bv clubcontributie).
- Lage drempel voor deelname: coaches moeten makkelijk benaderbaar en goed bereikbaar zijn.

Implementatie

In Rotterdam geeft Kinderparadijs Meidoorn (Kipa) sinds 2008 uitvoering aan NGT. Bij implementatie in andere organisaties dan Kipa (en buiten Rotterdam) maakt Kipa een op maatgemaakt implementatieplan, inclusief training van coaches en advisering van de uitvoerende organisatie. NGT staat voor Noord's Got Talent. De naam is aan te passen aan de wijk waar de interventie wordt uitgevoerd. Er wordt een manager van Kipa en een senior coach van de bestaande interventie toegewezen als contactpersoon.

Stap 0: Onderzoek

- Uitvoerende organisatie onderzoekt in hoeverre omliggende scholen bereid zijn om deel te nemen aan het programma en hoeveel deelnemers er potentieel zijn.

Stap 1: Voorbereiding

- Uitvoerende organisatie richt de organisatie in (o.a. coaches en randvoorwaarden). Kipa geeft advies en informeert de coaches van de uitvoerende organisatie over de werkwijze van NGT.

De beoogde uitvoerende organisatie moet in ieder geval voldoen aan de randvoorwaarden zoals hierboven beschreven. Ook dienen de beoogd uitvoerende medewerkers te voldoen aan de opleidingseisen en competenties zoals hierboven beschreven. Tevens dient de beoogd uitvoerende organisatie in staat te zijn uitvoering te geven aan de bewaking van de kwaliteit zoals hierboven beschreven. Indien een organisatie interesse heeft in het uitvoeren van NGT zal Kipa eerst navraag doen of de beoogd uitvoerende organisatie hier aan voldoet.

Belangrijk onderdeel van het implementatieplan is de informatieoverdracht aan de beoogd uitvoerend medewerkers. Met behulp van interactieve werkvormen (onder andere casuïstiekbesprekingen aan de hand van geanonimiseerde casussen) wordt de werkwijze en werkzame elementen van NGT aan de beoogd uitvoerenden overgebracht. Dit traject wordt op maat gemaakt, zodat deze goed aansluit op de beoogd uitvoerende organisatie en de medewerkers. Het traject bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:

- Doelstellingen, subdoelstellingen en doelgroepbespreking
- Integrale aanpak (4 domeinen)
- Inhoud van het 3 jarige programma
- Werkzame elementen NGT
- Casuïstiekbesprekingen

Stap 2: Invoering

- Uitvoerende organisatie voert fases 0 t/m 3 uit.
- Gedurende het eerste jaar van uitvoering houdt een contactpersoon van Kipa periodiek (elk kwartaal) contact om eventuele knelpunten te bespreken en advies te geven.

Stap 3: Borging

- Aan het einde van elk jaar vindt een evaluatie plaats.
- Wanneer een eerste cyclus van drie jaar is doorlopen en uit de periodieke contactmomenten en evaluaties blijkt dat de uitvoerende organisatie voldoende kwaliteit realiseert, bouwt Kipa de begeleiding en advisering af.
- Kipa blijft de kwaliteit volgen middels een driejaarlijks evaluatiemoment.

Aan de begeleiding van het implementatietraject zijn kosten verbonden.

Kosten

De kosten van NGT per deelnemer zijn afgerond €4.300 per jaar (berekening is voor 10 jongens per jaargroep). Het betreft een interventie met een looptijd van 3 jaar. NGT is een intensief traject en vraagt frequent individueel contact (eens per week per deelnemer). Dit maakt dat er sprake is van relatief hoge kosten per deelnemer. Met de inzet van deze preventieve, intensieve interventie kunnen naar verwachting duurdere hulpverleningstrajecten in de toekomst worden voorkomen.

Materiaal-, reis- en activiteitenkosten voor de interventie	Huurkosten voor de benodigde ruimte voor de uitvoering van de interventie	Personele kosten	Totale kosten van de interventie per jaar
€4000,- per jaar	€17.500,- per jaar	Senior NGTcoach 24 u/wk Schaal 8 Junior NGTcoach 22 u/wk Schaal 8 Gedragswetenschapper 2 u/wk Schaal 10 Management 4 u/wk Schaal 10 O.b.v. CAO zorg en welzijn, inclusief persoonlijke LBB (opleidingsbudget).	€ 130.000 per jaar. (/- 4300 euro per deelnemer per jaar)
Toelichting; Uitjes (karten, indoor skydiven, klimmen etc) €1200,- Workshops € 800,- Vervoer € 500,- (ov kaarten, busje huren naar uitjes etc.) Overige €1500,-	Toelichting; Huur, gas, water en licht, printkosten e.a. overhead.	Toelichting; Exacte prijzen zijn afhankelijk van de schaling.	

(kerstpakketten, brugklassers schooltas met schoolspullen, attentie met suikerfeest e.d.)			
---	--	--	--

3. Onderbouwing

Probleem

Een grote groep jongeren in Rotterdam Noord komt op meerdere gebieden in een negatieve spiraal terecht (Staat van de Jeugd, gemeente Rotterdam, 2022). Rotterdam Noord laat bijvoorbeeld een hoog percentage schooluitval zien, de overlast op de pleinen is hoog, jongeren laten veel anti-sociaal gedrag zien in de openbare ruimte en criminaliteit onder jongeren neemt toe (o.a. Staat van de Jeugd, 2022;). Uit criminaliteitscijfers blijkt dat in Rotterdam Noord 4,9% van de 12-17-jarigen al eens verdacht werd van het plegen van een strafbaar feit, ten opzichte van 3,1% in heel Rotterdam (Staat van de Jeugd, 2022). Rotterdam Noord is een zogenaamde krachtwijk (achterstandswijk). Uit onderzoek komt naar voren dat in deze wijken vaker sprake is van criminaliteit, gezinnen met een lage SES (Traag & van der Velden, 2007) en armoede (Herweijer, 2008).

De overstap van de basisschool naar de middelbare school is niet voor alle jongeren makkelijk. Vaste pijlers en personen vallen tegelijk voor ze weg (o.a. leerkrachten, kinderwerk), de invloed van gezin neemt af en de invloed van peergroepen en omgeving neemt toe (Loeber, Slot, & Stouthamer-Loeber, 2008). Ook de verandering van de fysieke en de sociale schoolomgeving heeft invloed (Van Rens e.a., 2018). Leerlingen die minder positief zijn over hun overgang naar het voortgezet onderwijs, blijken jaren later nog steeds minder te presteren en minder goede sociale relaties met leeftijdgenoten en een lager gevoel van eigenwaarde te hebben dan leerlingen die positiever zijn over die overgang (West et al., 2010). Jongeren met een negatief zelfbeeld met betrekking tot de transitie van basisschool naar middelbare school kunnen een hogere mate van emotionele stress en een lagere mate van schoolaanpassing ervaren (Aikins et al., 2005). Jongens, leerlingen met laagopgeleide ouders en leerlingen met een niet-Westerse etnische herkomst lopen vergeleken met andere leerlingen meer risico bij de overgang van po naar vo (van Rooijen e.a., 2016).

De keuzes die de jongeren tijdens hun vroege tienerjaren maken, zijn vaak in grote mate bepalend voor hun toekomstperspectief (Adriaenssen, 2009). Wanneer hun risicofactoren niet worden gedempt, zorgt dit voor het in stand houden of verergeren van bepaalde problematiek óf kan het een accelerator zijn voor toekomstige problematiek (Adriaenssen, 2009). Het kan leiden tot: schooluitval, gebrek aan positieve sociale (gezins)contacten en deelnemen aan sociaal onwenselijke zaken (Eimers & Bekhuis, 2006; Herweijer, 2008; Lever, et al., 2004). Deze aspecten hebben gevolgen voor het verloop van het verdere leven van de jongere en hun ouders (De Lange et al., 2014; Bruyninckx, 2003). Jongeren zonder startkwalificatie (diploma havo, vwo of mbo-niveau 2) hebben vaak een slechte arbeidsmarktpositie en lopen een groter risico om betrokken te raken bij criminele activiteiten (Traag, 2012). Zij hebben ook hogere zorgkosten en oefenen druk uit op het sociale zekerheidstelsel (Nji, Kennisdossier Voortijdig Schoolverlaten en Verzuim, z.d.).

Oorzaken

Het gedrag dat jongeren kunnen vertonen, staat onder invloed van beschermende en risicofactoren uit de domeinen rond de jongere: gezin, vrienden, school, vrijetijd, omgeving (Bronfenbrenner, 2000). In onderstaand schema zijn risicofactoren en beschermende factoren op de vier domeinen visueel weergegeven. Bij het opstellen van het schema is het Balansmodel (Bakker et al., 1998) als basis gebruikt. In onderstaand schema bestaat het microsysteem uit de jongerefactoren, ouderfactoren en gezinsfactoren. Het mesosysteem omvat sociale gezinsfactoren (zoals beperkt sociaal netwerk) en sociale buurtfactoren (zoals weinig stimulerende omgeving). Het macrosysteem omvat sociaaleconomische gezinsfactoren zoals armoede.

Jongeren

Wanneer jongeren sterke sociale vaardigheden bezitten, draagt dit in grote mate bij aan schoolsucces, prosociaal gedrag, goede relaties met vrienden en volwassenen en minder probleemgedrag (Greenberg et.al, 2003; aangehaald in Durlak et. al, 2007). Kinderen met een netwerk van betrokken volwassenen in hun omgeving zijn veerkrachtiger en hebben een grotere kans om zich tot gezonde volwassenen te ontwikkelen (Kesselring et. al.,

2012, verwijzing naar Werner, 1993). Kinderen met meerdere 'nonparental adults' in hun omgeving vertonen meer empathisch gedrag, leveren betere schoolprestaties, hebben meer zelfvertrouwen en sociale competenties en vertonen minder antisociaal gedrag vertonen (o.a. Werner, 1993 en Kesselring, De Winter, Van Yperen & Horjus, 2015; aangehaald in Ince et.al., 2018).

Gezin/Ouders

Positieve opvoedingsvaardigheden, zoals: ondersteuning bieden, responsiviteit, betrokkenheid en positieve discipline verkleinen de kans op externaliserend probleemgedrag van de jongere (Fite et al., 2006). Wanneer ouders continu stabiele steun krijgen van betrokken professionals wordt de kans kleiner dat opvoedingsproblemen escaleren (Ince et al., 2018).

Vrije tijd

Het hebben van een constructieve tijdsbesteding in combinatie met positieve relaties met leeftijdsgenoten en volwassenen (inclusief een goede vorm van toezicht) vormt een buffer tegen risico's en vermindert de kans op risicovol gedrag. (Hoge, Andrews & Leschied, 1996; Kristjansson e.a., 2010; aangehaald in Ince et. al, 2018). Jongeren houden een vrijetijdsbesteding langer vol wanneer deze aansluit bij hun passies en talenten en wanneer zij het écht leuk vinden en ervaren dat ze er steeds beter in worden (Comhaire, 2018).

School

Jongeren hebben baat bij aandacht voor het sociale aspect van de overgang van po naar vo, bijvoorbeeld bij het vergroten van hun zelfvertrouwen en het ontwikkelen van sociale vaardigheden (Van Rens e.a., 2018). Leerlingen die van hun ouders aanmoediging en steun krijgen hebben minder kans op schoolverzuim dan jongeren die dit niet krijgen (Kearney, 2008; Jimerson, Egeland, Sroufe & Carlson, 2000). Jongeren die intensieve persoonlijke begeleiding krijgen hebben een significant lagere uitval (Bettinger & Baker, 2011).

Jongere heeft sterkere sociale vaardigheden en sociale weerbaarheid

Schema risicofactoren en beschermende factoren

Groepsgerichte trainingen, individuele coachingsgesprekken, individuele trainingen, maatwerk, rolmodellen

Psychische problemen o.a.

- Trauma's
- ADHD

Achterstand in ontwikkeling, o.a.

- Achterstand/problemen in cognitieve ontwikkeling
- Achterstand ethische ontwikkeling

Externaliserende en internaliserende gedragsproblematiek, o.a.

- Gepest
- Angst(en)
- Kwetsbaar (sociaal gezien)
- Grensoverschrijdend gedrag
- Weinig conflictoplossende vaardigheden

Beperkte sociale vaardigheden

Beperkte sociale weerbaarheid

JONGERE

PROBLEEM (KERN)

Meerdere risicofactoren op vier domeinen
(waardoor jongeren keuzes maken die hun toekomstperspectief negatief beïnvloeden)

Wanneer?

Transitiefase van basisonderwijs naar middelbaar onderwijs. => kwetsbare fase waarin keuzes bepalend kunnen zijn voor kansen en ontwikkeling

Armoede

GEZIN / OUDER(S)

VRIJE TIJD

OMGEVING

SCHOOL

Gebrek aan constructieve opvoedvaardigheden

Weinig tot geen vertrouwen in hulpverlening of officiële instanties

Gebrek aan constructieve vrijetijdsbesteding

Beperkt sociaal netwerk en weinig sociale binding

Weinig motivatie voor school

- Conflicten in de ouder-kind relatie of gezinsconflicten
- Laag opleidingsniveau
- Persoonlijke problematiek (psychopathologie)
- Weinig ondersteuning en sociaal netwerk (ook vermijden van hulp en ondersteuning of niet weten waar hulp en ondersteuning is)
- Taalachterstand/laaggeletterdheid
- Een lage sociaal economische status (SES)
- Financiële problemen en laag inkomen (werkloosheid)
- Niet Westerse achtergrond
- Eenouder gezinnen
- Actieve rol in criminaliteit

- Weinig stimulatie van ouders
 - Beperkte financiële middelen
 - Weinig stimulerende omgeving
- => Weinig zicht op eigen passies en talenten

- Weinig zicht op wijknetwerk
- Weinig positief contact met volwassenen in omgeving
- Weinig positieve rolmodellen
- Weinig stimulerende peergroup

- Laag IQ
- Achterstand
- Spijbelgedrag
- Laag zelfvertrouwen
- Leerproblemen
- Cognitieve problemen

o.a. Psycho-educatie ouders (versterken opvoedvaardigheden) trainingen, gesprekken. Huisbezoeken. Ondersteunen bij gesprekken met kind, school of anderen. Passende hulpverlening zoeken. Doen wat nodig is.

o.a. MI testen, groepslessen MI, gesprekken, rolmodellen, uitproberen NGT coach gaat mee

o.a. Rolmodellen, wijknetwerk introduceren, verenigingsleven. Wijkinitiatief organiseren

o.a. Drempels verlagen. Passend onderwijs. Controle houden op school (prestaties en aanwezigheid). Ondersteuning huiswerk

Ouders hebben meer kennis van risico en beschermende factoren op de vier domeinen.

Jongere heeft constructieve vrijetijdsbesteding

Jongere heeft meer sociale binding. (betrokken sociaal netwerk)

Jongere is gemotiveerd voor school en volgt passend onderwijs

Aan te pakken factoren

Uit levenslooponderzoek blijkt dat op de verschillende domeinen één of meerdere factoren in iemands leven iemands gedrag in een bepaalde richting kunnen sturen, soms tegen de richting van de structurele risicofactoren (verwachtingspatroon) in (Laub & Sampson, 1993). Bijvoorbeeld een verandering van leefomgeving, passend onderwijs, het ontmoeten van een bijzonder persoon of gemotiveerde coach kunnen bijdragen om dit effect te bewerkstelligen (Blokland et. Al, 2005). NGT zet integraal en multimodaal in op meerdere beschermende factoren op de vier domeinen (jongere, gezin/ouders, vrije tijd en school), zoals onderbouwd in het Balansmodel (Bakker et al., 1998).).

NGT zet op het domein individu (de jongen zelf) in op de volgende factoren:

- Versterken sociaal-emotionele vaardigheden (ook vergroten sociale weerbaarheid)
Dit sluit aan bij subdoel I

Daarnaast zet NGT in op gezinsfactoren (ouders);

- Psycho-educatie en versterken ouders (inzichten in risico's op verschillende gebieden en kunnen dit bespreekbaar maken met hun kind, oplossingsgerichtheid verbeteren, communicatie met kind verbeteren, talenten en passies van kind zijn bekend en ouders ondersteunen het kind hierin)
Dit sluit aan bij subdoel: V

NGT zet op het domein school in op:

- Vergroten (school)motivatie (passend onderwijs, gebruik maken van ondersteuningsaanbod op school, onderweg naar startkwalificatie, ook vermijden van schooluitval en –verzuim).
Deze factor sluit aan bij subdoel: IV

Tot slot zet NGT in op het domein vrije tijd, hieronder vallen:

- Vergroten sociale binding (met betrokken volwassenen, wijknetwerk leren kennen, meerwaarde van vrijwilligerswerk)
- Vinden van een constructieve vrijetijdsbesteding (passie- en talentontwikkeling, meervoudige intelligenties ontdekken en verdiepen).
Dit sluit aan bij subdoelen: II en III.

Verantwoording

NGT zet in op vergroten schoolmotivatie door actieve individuele begeleiding

De schoolloopbaan van jongeren wordt beïnvloed door verschillende factoren, waaronder motivatie, zelfvertrouwen en sociale (individuele) ondersteuning (Zimmerman, 2002). Zimmerman (2002) stelt dat individuele ondersteuning, waaronder mentorschap en persoonlijke begeleiding, bijdragen aan betere schoolresultaten en een verhoogde motivatie bij jongeren. Volgens de zelfdeterminatietheorie van Ryan en Deci (2000) hebben jongeren baat bij autonomie, competentie en verbondenheid; wanneer zij persoonlijke begeleiding krijgen, voelen ze zich competent en gemotiveerder om academische doelen na te streven. Onderzoek toont aan dat jongeren die persoonlijke begeleiding ontvangen, betere cijfers halen en minder snel voortijdig uitvallen (Kraft et al., 2018).

NGT biedt positieve begeleiding vanuit binding en vertrouwen

Een kernpunt in de presentietheorie (Baart, 2001) is de manier waarop hulpverleners aanwezig zijn bij mensen of gezinnen die baat hebben bij ondersteuning. Een belangrijk onderdeel hiervan is de relatie tussen hulpverlener en de persoon en niet alleen het oplossen van een probleem. Aanwezig zijn, luisteren, aansluiten bij de leefwereld van de ander en een betrokken en respectvolle houding aannemen staan centraal (Baart & Grypdonck, 2008). De presentietheorie (Baart, 2001) heeft betrekking op gezinnen die uitdagingen ervaren zoals complexe problematiek, een sociaal-economische achterstand, moeilijk toegang tot reguliere hulpverlening of weinig vertrouwen in instanties en mensen die langdurige en intensieve steun nodig hebben. De gezinnen met

zulke problematiek hebben volgens de presentietheorie baat bij een professional die zich met liefde en aandacht over het gezin ontfermt. Dit vormt het primaire mechanisme van de interventie NGT waarbij een coach langdurige begeleiding geeft aan een jongere in de transitie van basisschool naar middelbare school.

De persoonlijke aandacht door en verbondenheid met een coach zijn effectief in het voorkomen van voortijdig schoolverlaten onder kwetsbare jongeren (Nji, Wat werkt VSV en verzuim, z.d.). Focussen op positieve aspecten en benadrukken wat wel goed gaat, is eveneens belangrijk bij het effectief coachen van jongeren (en kinderen) (Ince et. al, 2018). Coaches werken cultuursensitief en zorgen dat ze ‘present’ zijn. Door aan te sluiten bij hun normen en waarden, zijn jongeren en ouders meer gemotiveerd en delen eerder hun hulpvragen (De Jong & Colijn, 2010), daarnaast stellen zij zich makkelijker open en zijn bereid met iemand te werken aan doelstellingen (Baart, 2001).

NGT biedt langdurige en intensieve individuele coaching

Effectieve hulp houdt met name in dat ouders en jongeren intensief én langdurig gesteund worden om concrete doelen te bereiken (Broer et. al, 2011). Intensieve coaching draagt bij aan het voorkomen van schoolverlaten, afstroom in het onderwijs en meer motivatie voor school. (Nji, Wat werkt VSV en verzuim, z.d.). Maatwerk is één van de belangrijkste werkzame onderdelen bij interventies gericht op het positief begeleiden van jongeren (Wesseling, Lievens & Wilthagen, 2024). Individuele coaching hangt sterk samen met het veranderen van en grip krijgen op groepsprocessen van jongeren (Van Strijen 2009 in: Bakker, 2011). Van Strijen constateert dat er spanning zit tussen de straatcultuur, waarmee de jongeren zich identificeren, en de burgercultuur. Jongeren hebben het gevoel dat zij niet begrepen en/of niet gewenst worden door de burgercultuur. Individuele coaching is er onder andere op gericht om deze kloof te overbruggen (Van Strijen, 2009; aangehaald in Bakker, 2011).

NGT zet in op een integrale systeemgerichte aanpak

Het betrekken van meerdere leefgebieden van jongeren draagt bij aan de effectiviteit van de interventie (Durlak et. al, 2007; aangehaald in Ince et al., 2018). Bredere processen (met meerdere problemen en risico's) liggen aan de basis voor verschillende internaliserende en externaliserende gedragsproblemen (Caspi et al., 2014). Kinderen en hun omgeving zijn voortdurend in wisselwerking met elkaar. Hierdoor kan een cyclus van positief of negatief gedrag van het kind en de omgeving ontstaan (Lange et. al, 2018). Het integrale aspect van een programma (de verwevenheid van alle onderdelen) is belangrijk, omdat het ervoor zorgt dat de inzet op de verschillende gebieden aan elkaar verbonden worden en er meer sprake is van samenhang binnen de interventie (Ince et. al, 2018). Interventies gericht op brede risico en beschermende factoren blijken effectiever dan interventies gericht op specifiek probleemgedrag (Marchette & Weisz, 2017).

NGT zet in op een combinatie van persoonlijke en groepsgerichte coaching

Effectieve begeleiding van jongeren moet zich richten op zowel individuele als groepsgerichte begeleiding, omdat jongeren zich zowel op persoonlijk als op sociaal niveau ontwikkelen (Durlak, Weissberg, Dymnicki, Taylor & Schellinger, 2011). Persoonlijke begeleiding maakt het mogelijk om op maat gemaakte interventies toe te passen – rekening houdend met specifieke individuele uitdagingen en doelen (Ryan & Deci, 2000) en zijn essentieel voor het bieden van een veilige ruimte waarin de jongere (ook met internaliserende problematiek en angsten) openlijk kan praten over gevoelens en ervaringen zonder sociale druk (Kazdin, 2017). Groepsgerichte coaching is belangrijk, omdat tijdens de interactie met leeftijdsgenoten samenwerking, communicatie en probleemoplossend vermogen worden gestimuleerd (Vygotsky, 1978). Groepsgerichte trainingen bieden een realistische context waarin jongeren hun vaardigheden in een sociale setting kunnen toepassen en verfijnen (Durlak et al., 2011). Individuele trainingen leggen een sterke basis door persoonlijke aandacht en maatwerk, terwijl groepsgerichte trainingen essentiële sociale vaardigheden versterken (Lipsey et al., 2010). Deze gecombineerde aanpak sluit aan bij het bio-ecologische model van Bronfenbrenner (2005), waarin zowel individuele als sociale omgevingen worden gezien als cruciaal voor ontwikkeling.

NGT versterkt sociaal-emotionele vaardigheden en sociale weerbaarheid

Interventies die gericht zijn op de volgende elementen worden als het meest effectief gezien (Catalano et al., 2004; aangehaald in Ince et al, 2018): *“competentieontwikkeling (sociaal, emotioneel, gedragsmatig, cognitief en moreel) en het bevorderen van persoonlijke effectiviteit, het beïnvloeden van duidelijke standaarden voor gedrag uitgedragen door het gezin en de gemeenschap, bevorderen van gezonde binding met volwassenen, leeftijdsgenoten en jongere kinderen, het bieden van kansen voor participatie van jeugd en erkenning voor hun inzet, en betrokkenheid.”*

Volgens Bandura's (1986) sociaal-cognitieve theorie leren jongeren door observatie en imitatie. Wanneer jongens positieve rolmodellen hebben – zoals mentoren, (sport)coaches of oudere familieleden – kunnen zij prosociaal gedrag aanleren en internaliseren. Dit is vooral belangrijk in de adolescentie, een fase waarin jongeren experimenteren met verschillende identiteiten en gedragingen (Marcia, 1980). Onderzoek toont aan dat positieve mannelijke rolmodellen bijdragen aan een sterkere zelfwaardering en meer zelfcontrole bij jongens (Rhodes et al., 2006). Jongeren die sterke rolmodellen hebben, vertonen minder risicogedrag, zoals delinquentie of schooluitval, en ontwikkelen vaker empathie en sociale verantwoordelijkheid (Dubois & Silverthorn, 2005).

NGT zet in op opvoedondersteuning

Binnen NGT worden de ouders versterkt in hun rol als opvoeder, dit wordt geboden in de vorm van opvoedondersteuning. Het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (z.d.) verwijst naar de definitie van Jeugdthesaurus *“Opvoedingsondersteuning is voorlichting, advies en hulp aan ouders en opvoeders bij opvoedingsvragen en -problemen ter voorkoming van problemen in de opvoeding en/of ontwikkeling van kinderen of om deze problemen op te lossen en ter versterking van de draagkracht en competenties van ouders en opvoeders; uitgevoerd door onder meer de jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg, welzijnsinstellingen, kinderopvang en onderwijs.”* Dit is in lijn met de definitie gegeven door Vandemeulebroecke (2004) *“Opvoedondersteuning is op intentionele wijze steun bieden aan ouders (c.q. ouderfiguren) bij hun opdracht en taak als opvoeder”*. Er zijn meerdere functies van opvoedondersteuning door het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (z.d.) beschreven: 1) Het geven van informatie en voorlichting over de ontwikkeling en opvoeding van kinderen; 2) het bieden van pedagogische advisering en licht pedagogische hulp; 3) het signaleren van opvoedproblemen, het vroegtijdig onderkennen hiervan en het inschakelen van hulp; 4) het organiseren van informele, sociale, praktische en instrumentele steun van ouders bij de opvoeding; 5) en het bevorderen van een stimulerende pedagogische en fysieke omgeving. Uit onderzoek (Ince & Udo, 2018) blijkt dat ouders meer profiteren als de opvoedondersteuning zich op meerdere aspecten van de opvoeding richt. Daarnaast blijkt dat moeders meer van opvoedondersteuning profiteren dan vaders. In het licht van de eerder beschreven presentietheorie (Baart, 2001) zijn juist die gezinnen die uitdagingen ervaren zoals complexe problematiek, een sociaal-economische achterstand, moeilijk toegang tot reguliere hulpverlening of weinig vertrouwen in instanties en mensen die langdurige en intensieve steun nodig hebben, gebaat bij een hulpverlener die naast hen staan. Binnen NGT worden met name functies 1 t/m 4 structureel ingezet, en functie 5 aanvullend (zie 1.3 Aanpak).

NGT zet in op een sociaal netwerk

Door een steunend netwerk te realiseren dat meer aanzet tot pro-sociaal gedrag is de kans groter dat ook na afronding van een coachingstraject de bereikte veranderingen in stand blijven (Clarke, et al., 2017 Henggeler et al., 2010; Navarro-Pérez et al., 2020).

4. Onderzoek

Onderzoek naar de uitvoering

Onderzoek door TIJ

- a. Onderzoek door TIJ (Toetscommissie Interventies Jeugd) in 2020
Chantal Tuinier, Maatschappelijke Ontwikkeling, Clusterbureau
Mail: c.tuinier@rotterdam.nl
Ivy Bujoczek, Bestuurs- en concernondersteuning.
Mail: hi.bujoczek@rotterdam.nl
Joke Donkervoort, Maatschappelijke Ontwikkeling, directie PGW&Z (met Pensioen)
- b. In 2020 is Noord's Got Talent op verzoek van de Gemeente Rotterdam en Stichting Kinderparadijs Meidoorn (uitvoerder) getoetst door TIJ. Zij voert geen empirisch evaluatieonderzoek uit, maar toetst aan de hand van een toetsingskader. Deze toetsing heeft het karakter van een audit. TIJ maakt daarbij gebruik van bestaand theoretisch en empirisch onderzoek dat relevant is voor de te toetsen interventies. De werking van de interventie in de Rotterdamse uitvoeringspraktijk is een belangrijk aspect voor TIJ.
- c. TIJ concludeert dat:
 - de interventie Noord's Got Talent goed is beschreven,
 - de gekozen aanpak en activiteiten passen bij de doelgroep.
 - de activiteiten aansluiten bij de (sub)doelen.
 - de periode waarin de interventie plaatsvindt (overgangsfase PO naar VO) en de duur en continuïteit van de interventie de kans groter maakt dat het verschil in ontwikkeling van de jongens blijvend is.
 - de beschrijving van de ontwikkeling, criteria voor effectiviteit en werkzame elementen zowel gebaseerd op literatuur als op ervaring goed staan beschreven.
 - NGT actief de interventie evalueert en door ontwikkelt.

Procesevaluatie NGT: uitvoering

- a. Uitgevoerd door medewerkers Stichting Kinderparadijs Meidoorn 2023. De beschikbare informatie is gedurende zes jaar vergaard.
- b. De volgende onderzoeksmethodieken zijn toegepast:
 - Monitoring oud deelnemers door appcontact, telefonisch contact en live meetings.
 - Evaluaties (mondeling en schriftelijk) op het gebied van inhoud en kwaliteit met stakeholders:
 - Deelnemers
 - Ouders
 - Medewerkers van de betrokken scholen
 - NGT coaches
 - Kwantitatieve data verzameling (o.a. cijfers over aantal deelnemers en frequentie)
- c. Het aantal respondenten op alle gebieden fluctueert per jaar. Na 2018 is het evalueren en onderzoeken van de effecten onderdeel geworden van het programma. Sinds 2021 vormt de dataverzameling zoals genoemd vast onderdeel van het programma. Het aantal respondenten in dit onderzoek wordt bij de dataverzameling genoemd per onderdeel. In totaal hebben er per jaar meegedaan: 9 eerstejaars deelnemers, 9 tweedejaars deelnemers, 9 derdejaars deelnemers. Iedere jongen heeft tenminste één ouder/verzorger die bij de evaluaties betrokken zijn, wat neerkomt op 27 ouders per schooljaar. De interventie loopt sinds 2008. Dit houdt in dat meer dan 144 jongens het programma hebben gevolgd.
- d. De belangrijkste uitkomsten van de procesevaluatie:

Sterke punten

De kracht van persoonlijke coaching is een belangrijke pijler in NGT, met de focus op het opbouwen van vertrouwen en sterke relaties. Deelnemers – jongeren, ouders, en scholen – ervaren deze persoonlijke benadering als een sleutel tot succes. De toegankelijkheid en beschikbaarheid van coaches om te helpen, zowel in goede tijden als bij uitdagingen, worden, door deelnemers, benoemd als werkzame elementen. Scholen en ouders geven aan dat NGT-hulp hierdoor makkelijker wordt ontvangen dan 'traditionele' hulpverlening.

Effecten

De belangrijkste uitkomsten van de procesevaluatie op het gebied van effecten:

- De uitstroomgegevens zijn voor de 58 deelnemers 60 positiever dan aan de start van het programma.
- Bij het monitoren van de jongens blijkt dat ook twee jaar na het programma vrijwel alle jongens op weg zijn naar een startkwalificatie, een vrijetijdsbesteding hebben én niet in aanraking zijn geweest met justitie (meer dan 90%).
- 90% van de deelnemers (vanaf 2018 tot heden) laat een groei zien op de NGThermometer.
- Meer dan 70% van de ouders geven aan dat zij door deelname aan het programma hebben geleerd om meer open te communiceren met hun kind, dat zij zich meer in staat voelen om hun kind op te voeden en dat zij zich gehoord hebben gevoeld door de coaches.
- 70% van de deelnemers geven aan dat zij tijdens het NGT programma hebben geleerd om negatieve gevoelens beter te uiten en hierbij rekening te houden met anderen.
- In de evaluaties met scholen komt in meer dan 90% van de antwoorden naar voren dat NGT een positieve invloed heeft op de ontwikkeling van de deelnemers.

Uitdagingen en knelpunten

Er zijn punten waar aan gewerkt moet worden om de effecten nog groter te maken of om positieve effecten te blijven bereiken de komende jaren. Het gaat met name om het stroomlijnen van het evaluatietraject, hulpvragen ontdekken en de doelgroep leren hierover te spreken. Ook op het gebied van tegenwicht bieden aan 'straatse' negatieve invloeden behoort tot de uitdagingen waar de coaches de komende jaren mee aan de slag moeten om succes te blijven bereiken bij de jongens en ouders. Als kritische punten kan verder meegenomen worden dat – mede door de persoonlijke binding – het een intensief programma kan zijn voor de coaches. Wanneer zij zichzelf niet goed beschermen in afstand en nabijheid, kunnen verwachtingspatronen ontstaan bij de doelgroep, waar een coach niet aan kan voldoen. De kloof tussen 'arm en rijk' lijkt in de wijk meer zichtbaar te worden (mede door veel nieuwbouw). Dit heeft zijn weerslag op de doelgroep.

5. Samenvatting Werkzame elementen

De werkzame elementen van het NGT programma:

- Positieve benadering
- Binding en vertrouwen (nabijheid coaches)
- Systeemgerichte aanpak gericht op vier domeinen;
- Integrale aanpak;
- Langdurige coaching
- Intensieve coaching (doen wat nodig is);
- Maatwerk
- Actieve individuele begeleiding bij schoolloopbaan;
- Groepssetting combineren met individuele setting
- Gestructureerde omgeving waarin verwachtingen duidelijk zijn.
- Constructieve vrije tijdsbesteding
- Psycho-educatie ouders en jongeren
- Ondersteunen van de ouder in hun rol als opvoeder
- Inzet van rolmodellen
- Cultuursensitief werken

6. Aangehaalde literatuur

- Adriaenssen, P. (2009). *Van hieraf mag je gaan, over het opvoeden van tieners*. Tielt: Lannoo.
- Aikins, J. W., Bierman, K. L., & Parker, J. G. (2005). Navigating the transition to junior high school: The influence of pre-transition friendship and self-system characteristics. *Social Development*, 14, 42-60
- Albrecht, G., van Leeuwen, E., & Tjaden, J. (2010). *PMTO-handleiding voor therapeuten (versie 3.0)*. Duivendrecht: PI Research.
- Baart, A.J., (2001). *Een theorie van de presentie*. Utrecht: Lemma.
- Baart, A. J. & Grypdonck, M (2008). *Verpleegkunde en presentie*. Den haag: uitgeverij LEMMA BV.p.22
- Bakker, I., Bakker, C., Van Dijke, A. & Terpstra, L. (1998). *O&O in perspectief* (p.21). Utrecht: NIZW.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Prentice-Hall.
- Beauchaine, T. P., Webster-Stratton, C., & Reid, J. (2005). Mediators, moderators, and predictors of 1-year outcomes among children treated for early conduct problems: A latent growth curve analysis. *Journal of consulting and clinical psychology*, 73, 371-388.
- Bettinger EP, Baker R. (2011). *The Effects of Student Coaching in College: An Evaluation of a Randomized Experiment in Student Mentoring*. Stanford: Stanford University School of Education.
- Blokland, A. (2005). "Crime over the life span: Trajectories of criminal behavior in Dutch offenders." Leiden: Universiteit van Leiden.
- Blokland, G., Prinsen, B., Kok, J., & Wijngaarden, van, C. (2003). *De Jeugd heeft de toekomst*. Utrecht, NI: NIZW / GGD Nederland
- Broer, N., Deckere, de, H., Meer, M., Notten, T., & Stakenborg, J. (2011). *Grenzeloze Pedagogiek, tussen wetenschap en praktijk*. Driestar Educatief, Gouda.
- Bronfenbrenner, U. (1974). Developmental research, public policy, and the ecology of childhood. *Child Development*, 4(5),1-5.
- Bronfenbrenner, U. (1974) *Experimental human ecology: A reorientation to theory and research on socialization*. American Psychological Association, New Orleans.
- Bronfenbrenner, U., & Ceci, S. J. (1994). Nature-nurture reconceptualised: A bio-ecological model. *Psychological Review*, 10 (4), 568–586.
- Bronfenbrenner, U. (2005). *Making human beings human: Bio-ecological perspectives on human development*. Sage.
- Brookmeyer, K. A., Fanti, K. A., & Henrich, G. C. (2006). Schools, parents, and youth violence: a multilevel, ecological analysis. *Journal of Clinical Child and Adolescents Psychology*, 35, 504 – 514.
- Bruyninckx, W. (2003). Oppositioneel opstandig en antisociaal gedrag bij pubers, antisociale gedragsstoornis oppositioneel opstandige gedragsstoornis puberteit opvoedingsproblemen . *PSYC* 5, 122–126.
- Caspi, A., Houts, R. M., Belsky, D. W., Goldman-Mellor, S. J., Harrington, H., Israel, S., & Moffitt, T. (2014). The p factor: One general psychopathology factor in the structure of psychiatric disorders? *Clinical Psychological Science*, 2, 119–137.
- Catalano, R., Berglund, M., Ryan, J., Lonczak, H. & Hawkins, D. (2004). Positive youth development in the United States: Research findings on evaluations of positive youth development programs. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 591; 98; aangehaald in Ince, D., Yperen, van, T., & Valkestijn, M. (2018). Top tien beschermende factoren Voor een positieve ontwikkeling van jeugdigen. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.
- Clarke, M. C., Peterson-Badali, M. P., & Skilling, T. A. (2017). The relationship between changes in dynamic risk factors and the predictive validity of risk assessments among youth offenders. *Criminal Justice and Behavior*, 44, 1340–1355.
- Comhaire, M. (2018). De perspectieven van jongeren op vrije tijd; een kwalitatief onderzoek naar de betekenissen die jongeren geven aan vrije tijd. Masterproef voorgelegd voor het behalen van de graad 'master in sociaal werk' Academiejaar: 2017 – 2018.

- Compton, K., Snyder, J., Schrepferman, L., Bank, L., & Shortt, J. W. (2003). The contributions of parents and siblings to antisocial and depressive behavior in adolescents: A double jeopardy coercion model. *Development and Psychopathology*, 15, 163–182.
- Daamen, W., & Ince, D. (2014). Wat werkt bij het bevorderen van een positieve ontwikkeling van jeugdigen. NJi, <https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-07/Wat-werkt-bij-het-bevorderen-van-een-positieve-ontwikkeling-van-jeugdigen.pdf>
- Deci, E.L. & Ryan R.M., 2002. *Handbook of Self-Determination Research*. New York: University of Rochester Press.
- Dubois, D. L., & Silverthorn, N. (2005). Natural mentoring relationships and adolescent health: Evidence from a national study. *American Journal of Public Health*, 95(3), 518-524.
- Durlak, J., Taylor, R., Kawashima, K., Pachan, M., DuPre, E., Celio, C., Berger, S., Dymnicki, A. & Weissberg, R. (2007). Effects of positive youth development programs on school, family and community systems. *American Journal of Community Psychology* (2007) 39:269-286.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405-432.
- Eimers, M.M.V.T., & Bekhuis, H. (2006). *Vroeg is nog niet voortijdig: naar een nieuwe beleidstheorie van het voortijdig schoolverlaten*. Nijmegen: Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt.
- Fite, P. J., Colder, C. R., Lochman, J. E., & Wells, K. C. (2006). The mutual influence of parenting and boys' externalizing behavior problems. *Applied Developmental Psychology*, 27, 151–164.
- Foolen, N., Ince, D., Baat, M. de. & Daamen, W. (2013). *Wat werkt bij gedragsproblemen en gedragsstoornissen?* Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.
- Furrer, C., & Skinner, E. (2003). Sense of relatedness as a factor in children's academic engagement and performance. *Journal of Educational Psychology*, 95(1), 148-162.
- Gardner, H., 1993. *Multiple Intelligences. The Theory in Practice*. New York: Basic Books.
- Gemeente Rotterdam, 2015. Rotterdam Groeit, Beleidskader Jeugd 2015-2020. Rotterdam: Gemeente Rotterdam
- Graaf, de, H., Vanwesenbeeck, I., Woertman, L., & Meeus, W. (2009). Opvoeding en seksuele ontwikkeling van adolescenten: Een literatuurstudie.
- Henggeler, S. W., Schoenwald, S. K., Borduin, C. M., Rowland, M. D., & Cunningham, P. B. (2010). Multisysteem therapie voor kinderen en jongeren met antisociaal gedrag. Uitgeverij SWP.
- Herweijer, L.J. (2008). *Gestruikeld voor de start. De school verlaten zonder startkwalificatie*. Den Haag: SCP.
- Heteren, M. van, Smits, P., & Veen, M. van (2000). *Orthopedagogiek: Antwoorden op vraagstellingen*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Hoff, S. (2018). Armoede onder kinderen – een probleemschets. Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Ince, D., Yperen, van, T., & Valkestijn, M. (2018). Top tien beschermende factoren Voor een positieve ontwikkeling van jeugdigen. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut. Deze publicatie is een geactualiseerde versie van Top tien positieve ontwikkeling jeugd Beschermende factoren in opvoeden en opgroeien (2013) van dezelfde auteurs.
- Ince, D. & Udo, N. (2018). *Opvoedondersteun. Wat werkt?* Het Nederlands Jeugdinstituut.
- Janssen, H. (2000). *Geen watjes, geen katjes*. Amsterdam: Boom uitgevers.
- Jolliffe, D., Farrington, D. P., Piquero, A. R., Loeber, R., & Hill, K. G. (2017). Systematic review of early risk factors for life-course-persistent, adolescence-limited, and late-onset offenders in prospective longitudinal studies. *Aggression and violent behavior*, 33(1), pp. 15-23.
- Jong, J, de & Colijn, S. (2010). *Handboek transculturele psychotherapie en psychiatrie*. Utrecht: De Tijdstroom.
- Jongepier, N., Struijk, M., & van der Helm, P. (2010). Zes uitgangspunten voor een goed pedagogisch klimaat. *Jeugd En Co Kennis*, 4(1), 9–18. <https://doi.org/10.1007/BF03089308>.
- Junger-Tas, J. (2002). *Preventie van antisociaal gedrag in het onderwijs*. Den Haag: Ministerie van Justitie.

- Kazdin, A. E. (2017). *Evidence-based psychotherapies for children and adolescents (3e ed.)*. Guilford Press.
- Kearney, C. A. (2008). School absenteeism and school refusal behavior in youth: A contemporary review. *Clinical Psychology Review*, 28, 451-471.
- Kearney, C. A. (2008a). An interdisciplinary model of school absenteeism in youth to inform professional practice and public policy. *Educational Psychology Review*, 20, 257 – 282.
- Kearney, C. A. (2008b). School absenteeism and school refusal behavior in youth: a contemporary review. *Clinical Psychology Review*, 28, 451-471.
- Kesselring, M. de Winter, M., Horjus, B., van de Schoor R. & van Yperen, T. (2012). Do parents think it takes a village? Attitudes towards nonparental adults' involvement in the upbringing and nurture of children. *Journal of Community. Psychology*, vol. 40, no. 8, 921-937.
- Kesselring, M., Winter, M. de, Yperen, T. van & Horjus, B. (2015). De Pedagogische Civil Society in de praktijk: een studie naar de effecten van de activiteiten binnen het programma Allemaal Opvoeders. *pedagogiek*, vol. 35, nummer 3, 263-284
- Kovács, Z., Noor, S., Çankor, E., & Geerlings, J. (2021). Wat werkt bij het versterken van weerbaarheid van jongeren. Geraadpleegd op: www.huiselijkgeweld.nl. Datum: 22-12-2023.
- Kraft, M. A., Blazar, D., & Hogan, D. (2018). The effect of teacher coaching on instruction and achievement: A meta-analysis of the causal evidence. *Review of Educational Research*, 88(4), 547-588.
- Laan, A. M., van der, Schans, C. A., van der, Bogaerts, S., & Doreleijers, th. A. H. (2009). *Criminogene en beschermende factoren bij jongeren die een basisraadonderzoek ondergaan*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers, WODC.
- Lange, M. de., Matthys, W., Foolen, N., Addink, A., Oudhof, M. en Vermeij, K., (2014). Richtlijn ernstige gedragsproblemen. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut
- Lange, M. de, W. Matthys, D. de Veld, N. Foolen, A. Addink, A. Menting en I. Bastiaanssen (2018), 'Richtlijn Ernstige gedragsproblemen voor jeugdhulp en jeugdbescherming'. Utrecht, Beroepsvereniging van professionals in Sociaal Werk/Nederlands Instituut van Psychologen/Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen.
- Laub, J., & Sampson, R. (1993). *Crime in the making: Pathways and turning points through life*. Harvard University Press.
- Lever, N., Sander, M.A., Lombardo, S., Randall, C., Axelrod, J., Rubenstein, M., Weist, M.D. (2004). A dropout prevention program for high risk inner-city youth. *Behaviour modification*, 28, 513-527.
- Lipsey, M. W., Howell, J. C., Kelly, M. R., Chapman, G., & Carver, D. (2010). Improving the effectiveness of juvenile justice programs. *Center for Juvenile Justice Reform*.
- Lockwood, P., Jordan, C. H., & Kunda, Z. (2002). Motivation by positive or negative role models: regulatory focus determines who will best inspire us. *Journal of personality and social psychology*, 83(4), 854.
- Loeber, R., Slot, W., & Stouthamer-Loeber, M. (2008). A cumulative developmental model of risk and promotive factors. In R. Loeber, H. M. Koot, N. W. Slot, P. H. Van der Laan, & M. Hoeve (Eds.), *Tomorrow's criminals: The development of child delinquency and effective interventions* (pp. 133-161). Hampshire, UK: Ashgate Publishing Ltd.
- Mansourian, Y. (2021). Information activities in serious leisure as a catalyst for self-actualisation and social engagement. *School of Information Studies, Charles Sturt University*. Wagga Wagga, Australia.
- Marcia, J. E. (1980). Identity in adolescence. *Handbook of Adolescent Psychology*, 159-187.
- Navarro-Pérez, J. J., Viera, M., Calero, J., & Tomás, J. M. (2020). Factors in assessing recidivism risk in young offenders. *Sustainability*, 12(3), 1111.
- Pettit, E., Bates, J. E., & Dodge, K. A. (1997). Supportive parenting, ecological context, and children's adjustment: A seven year longitudinal study. *Child Development*, 68, 908-923.
- Ploeg, J.D., van der, (2011). *Gedragsproblemen; ontwikkelingen en risico's*. Rotterdam Lemniscaat.
- Rens, M. van, Haelermans, C., Groot, W., & Maassen van den Brink, H. (2018). Facilitating a successful transition to secondary school:(how) does it work? A systematic literature review. *Adolescent Research Review*, 3(1), 43-56.

- Rhodes, J. E. (2002). *Stand by me: The risks and rewards of mentoring today's youth*. Harvard University Press.
- Roos, S. de, F. Bucx en M. Geijer (2011), 'Gezondheid en probleemgedrag van kinderen: de rol van ouders en de bredere opvoedingsomgeving', in: Bucx, F. (2011), 'Het Gezinsrapport'. Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Rooijen, M. van, Korpershoek, H., Vugteveen, J., Timmermans, A. C., & Opdenakker, M.-C. (2016). Overgangen en aansluitingen in het onderwijs: Deelrapportage 2: empirische studie naar de cognitieve en niet-cognitieve ontwikkeling van leerlingen rondom de po-vo overgang. GION onderzoek/onderwijs.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68-78.
- Scales, P. C., Benson, P. L., Leffert, N., & Blyth, D. A. (2000). Contribution of developmental assets to the prediction of thriving among adolescents. *Applied Developmental Science*, 4(1), 27-46.
- Servaas, L., Weerman, F. & Fischer, T. (2021). Risico-, versterkende en beschermende factoren voor crimineel gedrag: Een literatuuronderzoek naar de wetenschappelijke stand van zaken. Rotterdam: Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Traag, T. (2012). Early school-leaving in the Netherlands. A multidisciplinary study of risk and protective factors explaining early school-leaving. Den Haag: Statistics Netherlands.
- Traag, T., & Velden, R.K.W. van der. (2007). Voortijdig schoolverlaten in het vmbo. De rol van individuele kenmerken, gezinsfactoren en de school. *Sociaaleconomische trends*, 2, 16-22.
- Vandemeulebroecke, L. (2004). *Opvoedondersteuning. Visie en Kwaliteit*. Universitaire Pers Leuven.
- Vansteenkiste, M., Lens, W., & Deci, E. L. (2005). Intrinsic versus extrinsic goal contents in self-determination theory: Another look at the quality of academic motivation. *Educational Psychologist*, 40(1), 19-31.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Wentzel, K. R. (2002). The contribution of social goal setting to children's school adjustment. *Educational Psychology Review*, 14(2), 199-225.
- Wesseling, W., Lievens, R. & Wilthagen, T. (2024). Kenmerken van effectieve interventies voor jongeren buiten onderwijs en/of arbeidsmarkt. Tilburg University en Hogeschool van Amsterdam.
- West, P., Sweeting, H., & Young, R. (2010). Transition matters: pupils' experiences of the primary-secondary school transition in the West of Scotland and consequences for well-being and attainment. *Research Papers in Education*, 25(1), 21-50.
- Wiersma, M., & Kooi, van der, C. (2017). Alle kinderen kansrijk. Het verbeteren van ontwikkelkansen van kinderen in armoede. Kinderombudsman.
- Zaff, J. F., Donlan, A. E., Gunning, A., Anderson, S. E., McDermott, E., & Sedaca, M. (2017). Factors that promote high school graduation: A review of the literature. *Educational Psychology Review*, 29(3), 447-476.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory into Practice*, 41(2), 64-70.

Overige geraadpleegde bronnen

- Centrum voor criminaliteitspreventie en veiligheid. Wegwijzer Jeugd en Veiligheid. (2021). Aanpak risicojeugd en jeugdgroepen, inzetten van rolmodellen: waarom en hoe? Geraadpleegd op 11-04-2024. Afkomstig van https://wegwijzerjeugdenveiligheid.nl/fileadmin/user_upload/Bestanden/Publicaties/210826_J_V_Rolmodellen.pdf
- Department for Education (2018). Mental Health and Behaviour in schools. Geraadpleegd op 20-03-2024. Afkomstig van <https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachmen>

t_data/file/755135/Mental_health_and_behaviour_in_schools__.pdf

Het Factorenmodel, het ontwikkelen van een factorenmodel voor alle leeftijden. Gemeente Rotterdam. Geraadpleegd op 02-09-2023, afkomstig van <https://www.aeno.nl/uploads/Factsheet-Factorenmodel.pdf>

Ingrado, kennisbank. (2023). Staat van onderwijs toont zorgelijke cijfers. Geraadpleegd op 06-08-2023. Afkomstig van: <https://ingrado.nl/actueel/items/staat-van-onderwijs-toont-zorgelijke-cijfers>

Kennisrotonde. (2022). Met welke interventies kunnen scholen en leraren de overstap van po naar vo qua sociaal-emotionele ontwikkeling en studievaardigheden verbeteren?(KR. 1457)

Nederlands Centrum Jeugdgezondheid. Wat is opvoedondersteuning? (z.d.) geraadpleegd op 13-10-2025. Afkomstig van: 2.2 Wat is opvoedingsondersteuning? - Nederlands Centrum Jeugdgezondheid

NJi, Cijfers over armoede en gezinnen. (2023). Geraadpleegd op 04-01-2024. Afkomstig van: <https://www.nji.nl/cijfers/armoede-gezinnen>

NJi, Kennisdossier voortijdig schoolverlaten en verzuim. (z.d.) geraadpleegd op 21-09-2023. Afkomstig van: <https://www.nji.nl/nl/Kennis/Dossier/Voortijdig-schoolverlaten-en-verzuim/Aanpak-en-preventie>

NJi, Wat werkt bij VSV en verzuim (z.d.) geraadpleegd op 03-11-2023. Afkomstig van: https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Wat-werkt-publicatie/Watwerkt_VSVenverzuim.pdf

Richtlijnen Jeugdhulp. (2022). Welke factoren beïnvloeden een problematische gehechtheidsrelatie? Geraadpleegd op: 21-03-2024. Afkomstig van: <http://richtlijnenjeugdhulp.nl/problematische-gehechtheid/etiologie/beinvloedende-factoren-problematische-gehechtheid/>

Rots & Water, Freerk Ykema. (2022). Staat van de Jeugd, een overzicht van cijfers over de Rotterdamse jeugd. Gemeente Rotterdam (2022), geraadpleegd op 12-10-2023, afkomstig van <https://www.rotterdam.nl/staat-van-de-jeugd>

Veiligheidsindex Rotterdam Noord, gemeente Rotterdam (2022). Geraadpleegd op 26-03-2024. Afkomstig van: <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2022/rotterdam/noord/noord/veiligheidsindex/veiligheidsindex-algemeen>

Wijkprofiel Oude Noorden Rotterdam. (2023). Geraadpleegd op 22-09-2023. Afkomstig van: <https://wijkprofiel.rotterdam.nl/nl/2022/rotterdam/noord/noord>

Samenwerking erkenningstraject

Het erkenningstraject wordt in samenwerking uitgevoerd door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI), het RIVM Centrum Gezond Leven (CGL), het Kenniscentrum Sport & Bewegen, Vilans, het Trimbos Instituut en MOVISIE. Door samen te werken aan het beoordelen van interventies volgens eenduidige criteria streven wij naar kwaliteitsverbetering in de betrokken werkvelden.

